ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Մանկավարժության և հոգեբանության
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ - Լիլիթ Բաղդասարյան /Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № __17___

«__03___» _____05_____ 2023__ թ..

__ՄՀ/մ- 015 Ընտանիքի խորհրդատվություն____ ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ
Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝ 031301.00.7 Հոգեբանություն
/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 031301.07.7 Անձի հոգեբանություն և հոգեբանական խորհրդատվություն___
/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ _____մագիստրոս
/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝ _մանկավարժության և հոգեբանության ________
/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝ __ հեռակա
/առկա, հեռակա/

Կուրս 2-րդ /կիսամյակ _2- րդ կուրս, 2- րդ կիսամյակ

Դասախոս(ներ) ՝ ___Նունե Կոստանդյան _______________
/անուն, ազգանուն/

էլ. հասցե/ներ**_kostandyan.n55@_gmail.com**

Վանաձոր- 2023թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում …………………………… 3
2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները ……………………………………… 3
3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները ……………………………………… 4
4. Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները ………………………………… …
5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների ………………………………………………… …
6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը ………………………………………………… …
7. Ուսումնական աշխատանքները տեսակները ……………………………… …
8. Դասավանդման մեթոդներ……………………………………………………… …
9. Ուսումնառության մեթոդները ………………………………………………… …
10 Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը ……………………………………………………………………………… …
11 Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ…………………
12 Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ………………………………………… …
   12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ …
   12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ………………………………………… …
   12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ……………………………………………………………… …
   12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ ………… …
13 Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում………………… …
14 Գնահատում……………………………………………………………………… …
   14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում……………………………… …
   14.2. Հարցաշար……………………………………………………………… …
   14.3. Գնահատման չափանիշներ…………………………………………… …
15 Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ………………………………………… …

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. **Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում[1].**
2. «Ընտանիքի խորհրդատվություն» դասընթացը ընդհանուր

մասնագիտական է: Դասընթացը հիմնվում է ուսանողների՝ հանրակրթությունից ստացած հոգեբ անական գիտելիքների վրա: Օգտագործվում են հրնթացս ձեռք բերած հմտություններ կարողությունների, գիտելիքի ձևավորման գործընթացում:

Դասընթացի ուսումնասիրությունը կարևոր բաղադրիչ է ընտանիքի խորհրդատվական աշխատանքի զարգացման գործընթացը ճիշտ ընկալելու համար:

3. **Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.**

3.1. Դասընթացի նպատակն է

1. Ուսանողներին զինել ընտանիքի խորհրդատվության առարկայի , նրա խնդիրների , այցելուի հետ խորհրդատվական աշխատանք կատարելու մեխանիզմների վերաբերյան համապատասխան գիտելիքներով :

2. Խորացնել և ընդլայնել ուսանողների ընդհանուր տեսական, կիրառական և մեթոդական գիտելիքները:

3. Ուսանողներին գաղափար տալ ժամանակակից խորհրդատուի անձնային որակների , էթիկական , բարոյական որակների և խորհրդատվական աշխատանքի կարևորության վերաբերյալ :

4. Ընտանիքի հոգեբանության և խորհրդատվության բնագավառում ձեռք բերած գիտելիքներն և ունակությունները կիրառել պրակտիկայում: Նախապատրաստել հոգեբանական գիտությունների շարքի առարկաների (տարիքային հոգեբանություն, մանկավարժական հոգեբանություն, սոցիալական հոգեբանություն, սպորտի հոգեբանություն, և այլն) հետ կապին:

3.2. Դասընթացի խնդիրներն են.

1. տեսական գիտելիքներ հաղորդել դասավանդվող առարկայի վերաբերյալ,
2. բացատրել և բացահայտել առարկայի կարևորությունը ընդհանուր գիտական համակարգում ,
3. ուսանողին ներկայացնել ընտանիքի խորհրդատվության վերաբերյալ ստացած տեսական գիտելիքների և առկա իրավիճակային խնդիրների կապը,
4. սւվորեցնել ուսանեղներին նախորդ կետի յուրացման արդյունքում կատարել նախասիրած թեմայով հետազոտական աշխատանք,ամփոփել իր կատարած աշխատանքը ,

4. **Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները**

---

[1] Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

4.2. Միջանձնային կոմպետենցիաներ (ՄՁԿ)

- քննադատական վերլուծություն և ինքնաքննադատման ունակություն (ՄՁԿ1)
- թիմային աշխատանք (ՄՁԿ 2)
- միջառարկայական թիմում աշխատելու ունակություն (ՄՁԿ 4)
- բազմաձևության և բազմամշակութայնության ընդունում (ՄՁԿ 6)
- բարոյական արժեքներ (ՄՁԿ 8)

4.3. Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)

- գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն (ՀԳԿ 1)
- հետազոտություններ կատարելու ունակություններ (ՀԳԿ 2)
- սովորելու ունակություն (ՀԳԿ 3)
- առաջնորդի հատկություններ (ՀԳԿ 6)
- որակի կարևորության գիտակցում (ՀԳԿ 11)

4.4. Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)

- հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները (ԱԿ 2)
- ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի և առանձին մասերի միջև կապերի իմացություն (ԱԿ 4)
- հասկանալ և օգտագործել քննադատական վերլուծության տեսությունների զարգացման մեթոդները (ԱԿ 5)

5. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը[2]

5.Վերջնարդյունքներ.
- ԳԻՏԵՆԱ՝

«Ընտանիքի խորհրդատվություն» առարկան , տիրապետի առարկայի ներկայացրած խնդիրներին , պատկերացնի առարկայի տեղն ու դերը հոգեբանական գիտությունների համակարգում :

- ԿԱՐՈՂԱՆԱ՝

- ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- կիրառել ընտանիքի հոգեբանության և խորհրդատվության հետազոտության մեթոդները,

[2] http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf
Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան։

- որոշ գիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:

- ՏԻՐԱՊԵՏԻ՝

- Տիրապետում է ընտանիքի խորհրդատվություն առարկային, մեթոդներին և խնդիրներին:
- Տիրապետում է առարկայի կառուցվածքի մասին գիտելիքներին:
- Ունի անհրաժեշտ գիտելիքներ իմացական գործընթացների վերաբերյալ:
- Ունի անրաժեշտ գիտելիքներ ընտանիքի խորհրդատվության բնագավառում կիրառվող տեխնիկաների և հուզակամային գործընթացների վերաբերյալ:

6. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների[3].

Կարևոր է ճիշտ գնահատել դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների կարողությունների ,հմտությունների ձևավորման հարցում և այն համադրել աշխատաշուկայի պահանջարկին:

7. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարություն (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)		4 կրեդիտ/120 ժամ

Աշխատանքի տեսակը	ժամաքանակ	ժամաքանակ
Դասախոսություն		6
Գործնական աշխատանք		6
Սեմինար պարապմունք		
Լաբորատոր աշխատանք		16
Ինքնուրույն աշխատանք		92
Ընդամենը		120
Ստուգման ձևը (ստուգարք/ ընթացիկ քննություն/ հանրագումարային քննություն)		ստուգարք

[3] Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

8. <u>Ուսումնական աշխատանքների տեսակները</u>[4] .

- **Դասախոսությունը** դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի առջև ուրվագծվող գիտական մի ճանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել գիտական գրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացաբանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոսությանը ներկայանալուց առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեզի կարողանա մասնակցել ուսումնական գործընթացին:
- **Գործնական աշխատանքների** ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք՝ դասախոսի անմիջական ղեկավարման ներքո: Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների, գործարար խաղերի, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների, ուղեղային գրոհների, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցով՝ տեսական գիտելիքները կիրառելու, գործնական ունակությունների և հմտությունների ձեռքբերման և ամրապնդման նպատակով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:
- **Սեմինար պարապմունքները** խմբային պարապմունքների հիմնական տեսակներից է, որի ընթացքում ուսանողը սովորում է բանավոր շարադրել նյութը, պաշտպանել իր տեսակետները և եզրահանգումները: Սեմինարի ընթացքում ուսանողները քննարկում, պատասխանում են թեման, զեկույցները և ռեֆերատները, որոնք հանձնարարել է դասախոսը:
  Սեմինարին պատրաստվելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել հիմնական և լրացուցիչ գրականություն տվյալ թեմայով: Գրականության ուսումնասիրությունից և համառոտագրումից հետո պետք է կազմել պլան՝ բանավոր պատասխանի համար, ապա մտածել ելույթի բովանդակությանհարցադրումների և պատասխանների մասին:

- **Լաբորատոր աշխատանքները** նպաստում են տեսական նյութի առավել լավ յուրացմանը և ամրապնդմանը: Լաբորատոր աշխատանքները նպատակ ունեն ամրապնդելու ուսումնասիրվող թեմաների տեսական դրույթները, ուսանողներին ուսուցանելու փորձարարական հետազոտությունների մեթոդները, հաղորդելու ինքնուրույն վերլուծության, տվյալների ամփոփման, լաբորատոր սարքավորումների, համակարգիչների, սարքերի, էլեկտրոնային ծրագրերի հետ աշխատելու փորձ և հմտություններ: Լաբորատոր աշխատանքն անցկացման համար ուսանողը

[4] Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

պարտավոր է ուսումնասիրել թեմային վերաբերող տեսական նյութը (դասախոսություն, համապատասխան գրականություն) և փորձի, հետազոտության մեթոդոլոգիան:
Դասախոսի հսկողությամբ ուսանողը իրականացնում է փորձը, հետազոտությունը, գրանցում է արդյունքները և կատարում (գրանցում) համապատասխան եզրա- կացություն

- **<u>Ինքնուրույն աշխատանքը</u>** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:

Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են[5]՝

- <u>Ռեֆերատ</u> – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):
- <u>Գործարար խաղեր</u> – պայմանական իրավիճակներում սոցիալ-տնտեսական համակարգերի և մարդկանց մասնագիտական գործունեության կառավարման գործ- ընթացների նմանակեղծային մոդելավորում՝ առաջացող հիմնախնդիրների ուսում- նասիրման և լուծման նպատակով:
- <u>Էսսե</u> – արձակ ստեղծագործություն՝ քննադատության և լրագրության ժանրի որևէ խնդրի ազատ վերլուծություն:
- <u>Կլոր սեղան</u> – ինքնուրույն աշխատանքի ձևին բնորոշ է թեմատիկ բանավեճի համադրումը խմբային աշխատանքի հետ:
- <u>Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն</u> – ուսանողների ակտիվ գործունեության կազմակերպման ամենաարդյունավետ և տարածված ձևերից մեկն է, որը զարգացնում է մասնագիտական և կեցությանը վերաբերող տարբեր հարցերի վերլուծության կարողությունը:
- <u>Նախագծերի մեթոդ</u> – ուսումնաճանաչողական, ստեղծագործական կամ խաղային համատեղ գործունեության տեսակ է, սովորող-գործընկերների միջև, որոնք ունեն ընդհանուր նպատակ և համաձայնեցված միջոցներ՝ ուղղված որևէ խնդրի լուծման կամ որոշակի արդյունքի ձևակերպման:
- <u>Հարցի նախապատրաստման մոդել</u> –կամավորության սկզբունքով ընտրված ուսանողն իր նախընտրած հակիրճ ձևով նախապատրաստում է տվյալ առարկայից քննության կամ ստուգարքի հարցերի իր պատասխանների փաթեթը: Քննությունից (ստուգարքից) 1 շաբաթ առաջ նա հանձնում է փաթեթը դասախոսին, որը ստուգում է այդ նյութերը և որոշում դրանց համապատասխանությունը տվյալ առարկայի բովանդակությանը:
- <u>Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում</u> – նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են օգտագործվել հետևյալ նպատակներով՝ համացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատիկ ցանցային էջերի օգտագործում:
- <u>Աշխատանքային տետր</u> – նախատեսված է ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների համար և թույլ է տալիս գնահատել ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանն ուսանողների կողմից:
- <u>Զեկույց</u> – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:
- <u>Հարցազրույց</u> – վերահսկողության միջոց, որը կազմակերպվում է որպես հատուկ զրույց դասավանդողի և ուսանողների միջև՝ կապված այնպիսի թեմայի հետ ինչպիսին կարգապահությունն է, և նախատեսված է հստակեցնել ուսանողների գիտելիքների շրջանակը կոնկրետ թեմայի, հարցի վերաբերյալ:

---

[5] Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

9. **Դասավանդման մեթոդներն են՝**[6] հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, *թեմատիկ սեմինար*, սեմինար-բանավեճ, գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք, ուսուցում գործողությամբ (action learning), իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն, գործարար խաղեր….

10. **Ուսումնառության մեթոդներն են**[7]՝ մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, ալգորիթմների և հրահանգների կազմում, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում….

---

[6] Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

[7] Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

11. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների[8].

հ/հ	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարապմունք	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	Ինքնուրույն աշխատանք
1.	Խորհրդատվության առարկան , խնդիրները, ձևերը: Ծնող – երեխա հարաբերությունների մեկնաբանումը խորհրդատվական պրակտիկայի ընթացքում	2		2		
2.	Նախնական հոգեախտորոշում : Այցելուի և խորհրդատուի դրդապատճառները և դրանց ազդեցությունը հոգեթերապևտիկ գործընթացի վրա :	2		2		
3.	Այցելուների կողմնորոշումները խորհրդատվության մեջ: Գանգատի տեսակները:	2		2		
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		**6**		**6**	**18**	

12. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

հ/հ	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	Ս.Ա.Սեդրակյան ,Ընտանիքի հոգեբանություն ,Երևան, 2010 թ	2010 թ .,

---

[8] Նման է օրացուցային պլանին

2.	Ա.Ի.Կրավչենկո ,Սոցիոլոգիա , Երևան 2004 թ .	1972 թ. ։
3.	О.А. Карабанова, Психология семейних отнашений и основы семейного консультирования, Москва, 2003	2003 г.
4.	Արզումանյան Ա . , Անբարենպաստ ընտանիքի երեխայի ես – ի դրսևորումների հոգեբանական յուրատիպությունը սոցիալականացման վաղ շրջանում , « Հոգեբանությունը և կյանքը » , հանդես 2 ,« Զանգակ – 97 » , Երևան ,2002 թ . ։	,2002 թ
5.	Ա.Ի.Կրավչենկո ,Սոցիոլոգիա , Երևան 2004 թ .	2004 թ .
7.	Семья в психологической консультаций, Москва, 1989 г.Педагогика .	1989 г.
Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)		
1.	Ամիրյան Ս . Խոհեր ընտանիքի միջանձնային փոխհարաբերությունների մասին , 2003թ.	2003թ.
2.	Աղիբեկյան Ա. Հայ ընտանիքի բջջայնացման հեռանկարները , Հայ ընտանիքի ներկան և ապագան , Թեզիսներ գիտաժողովի զեկուցումների , Երևան ,1994 ։	1994թ.
Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ)/ Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)		
1.		
2.		

13. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

13.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Գրականություն[9]

[9] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

1.	Ընտանիքին ցույց տրվող հոգեբանական խորհրդատվության հոգեթերապևտիկ տիպը :			О.А. Карабанова, Психология семейних отнашений и основы семейного консультирования, Москва, 20
2.	Նախնական հոգեախտորոշում : Այցելուի և խորհրդատուի դրդապատճառները և դրանց ազդեցությունը հոգեթերապևտիկ գործընթացի վրա :			Ս.Ա.Սեդրակյան ,Ընտանիքի հոգեբանություն ,Երևան, 2010 թ .,
	Ընտանիքին ցույց տրվող հոգեբանական խորհրդատվության հոգեթերապևտիկ տիպը :			Семья в психологической консультаций, Москва, 1989 г.Педагогика .

14. Հիմնական գրականություն

14.1. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Ստուգման ձևը	Գրականություն[10]
1.	Ծնող – երեխա հարաբերությունների մեկնաբանումը խորհրդատվական պրակտիկայի ընթացքում		2		
2.	Նախնական հոգեախտորոշում : Այցելուի և խորհրդատուի դրդապատճառները և դրանց ազդեցությունը հոգեթերապևտիկ գործընթացի վրա :		2		
3	Գանգատի տեսակները ,բացահայտ և թաքնված բնույթը:		2		
			6		

14.2. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Ստուգման ձևը	Գրականություն[11]

[10] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն
[11] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

1.					
2.					

14.3. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը[12]	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն[13]
1.	Այլ ազգերի հարսանեկան ավանդույթները					
2.	Ընտանեկան բռնություններ , ֆեմինիզմ, գեյշաներ…					

15. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում[14]

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)

[12] Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը
[13] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն
[14] Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	
Նյութեր լաբորատոր աշխատանքների համար	
Սարքեր, սարքավորումներ	
Համակարգչային ծրագրեր	
Այլ	

16. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառկման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի[15]:

16.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասերին հաճախումների հաշվառման միջոցով՝առավելագույնը 20 միավոր,
- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

16.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է

[15]«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.062022թ.),

ստուգարքով:

Քննությամբ ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի 2 քննության միջոցով և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:

16.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

1.
2.
3.......

Ա) 1-ին ընթացիկ քննություն (կիսամյակի 9-10 շաբաթվա ընթացքում)

- **Ընդգրկված թեմաները**
- **Ընդգրկված հարցեր.**

1. Ընտանիքի խորհրդստվություն առարկան , խնդիրները , մոդելները :
2. Ընտանիքի համատեղ հոգեթերապիա :
3. Ընտանեկան ախտաբանության մեթոդիկաների ստանդարտեցումը : Կորրեկցիա :
4. Ծնողներ – երեխաներ շփումը որպես երեխայի զարգացման ազդեցություն :
5. Ծնողների դիրքորոշումը և դաստիարակության ձևերը :
6. Նախնական հոգեախտորոշում : Այցելուի և խորհրդատուի դրդապատճառները և դրանց ազդեցությունը հոգեթերապևտիկ գործընթացի վրա :
7. Այցելուի տիպաբանական դասակարգումը / կողմնորոշումները / :
8. Հոգեթերապևտիկ գործընթացի փուլերը և կառուցվածքը :
9. Գանգատի տեսակները , ինքնաախտորոշումը , վերլուծությունը :
10. Բողոքարկման ձևերն հոգեբանական ախտորոշման դեպքում :

Բ) 2-րդ ընթացիկ քննություն (կիսամյակի 19-20 շաբաթվա ընթացքում)

- **Ընդգրկվող թեմաները.**

- **Ընդգրկված հարցեր.**

11. Կոնֆլիկտի բնույթը , փուլերը :
12. Կոնֆլիկտի գոտին և ծնողների բողոքները հասակակիցների հետ շփման գործընթացում :
13. Հոգեախտորոշումը ընտանեկան խորհրդատվության մեջ :
14. Ընտանիքին ցույց տրվող հոգեբանական խորհրդատվության հոգեթերապևտիկ տիպը
15. Խմբային հոգեուղղիչ / միջոցները և փուլերը :
16. Հոգեկան գործառույթների դիզօնտոգենեզի տիպերը : Հոգեկան անհասություն:
17. Խորհրդատվական աշխատանքի գործընթացում կիրառվող տեխնիկաները :
18. Խորհրդատվական աշխատանքում առավել հաճախ հանդիպող համախտանիշները :
19. Հոգեբան – խորհրդատուի մասնագիտական , էթիկական պատրաստվածությունը և խորդատվական աշխատանքի արդյունավետությունը :

20. Խորհրդատուի անձին ներկայացվող պահանջները :

16.4. Գնահատման չափանիշները[16].

- Տեսական գիտելիքները………:
- Գործնական աշխատանքները……:
- Սեմինար պարապմունքները……:
- Լաբորատոր աշխատանքները….:
- Ինքնուրույն աշխատանքը….:

Հեռակա ուսուցման համակարգ

<table>
<tr><td>Դասընթացի թվանիշը, անվանումը</td><td colspan="4">ՄՀ/մ – 015 Ընտանիքի խորհրդատվություն</td></tr>
<tr><td>Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը</td><td colspan="4">4 կրեդիտ</td></tr>
<tr><td>Ուսումնառության տարի / կիսամյակ</td><td colspan="4">2 -րդ տարի, 2- րդ կիսամյակ</td></tr>
<tr><td rowspan="6">Ժամերի բաշխումը</td><td rowspan="4">Լսարանային</td><td rowspan="4">28</td><td>Դասախոսություն</td><td>6</td></tr>
<tr><td>Սեմինար</td><td></td></tr>
<tr><td>Լաբորատոր աշխատանք</td><td>16</td></tr>
<tr><td>Գործնական աշխատանք</td><td>6</td></tr>
<tr><td>Ինքնուրույն</td><td colspan="3">92</td></tr>
<tr><td>Ընդամենը</td><td colspan="3">120</td></tr>
</table>

[16] Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

Ստուգման ձևը	քննություն
Դասընթացի նպատակը	1. Ուսանողներին զինել ընտանիքի հոգեբանության հիմունքների խորհրդատվության առարկայի , նրա խնդիրների , այցելուի հետ խորհրդատվական աշխատանք կատարելու մեխանիզմների վերաբերյան համապատասխան գիտելիքներով : 2. Խորացնել և ընդլայնել ուսանողների ընդհանուր տեսական, կիրառական և մեթոդական գիտելիքները: 3. Ուսանողներին գաղափար տալ ժամանակակից խորհրդատուի անձնային որակների , էթիկական , բարոյական որակների և խորհրդատվական աշխատանքի կարևորության վերաբերյալ : 4. Ընտանիքի հոգեբանության և խորհրդատվության բնագավառում ձեռք բերած գիտելիքներն և ունակությունները կիրառել պրակտիկայում: Նախապատրաստել հոգեբանական գիտությունների շարքի առարկաների (տարիքային հոգեբանություն, մանկավարժական հոգեբանություն, սոցիալական հոգեբանություն, սպորտի հոգեբանություն, և այլն) հետ կապին:
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. *Գիտելիք* « Ընտանիքի հոգեբանության հիմնահարցեր » ուսումնասիրման առարկան , տիրապետի առարկայի ներկայացրած խնդիրներին , պատկերացնի առարկայի տեղն ու դերը հոգեբանական գիտությունների համակարգում : *Հմտություն* • Տիրապետում է ընտանիքի խորհրդատվություն առարկային, մեթոդներին և խնդիրներին: • Տիրապետում է առարկայի կառուցվածքի մասին գիտելիքներին: • Ունի անհրաժեշտ գիտելիքներ իմացական գործընթացների վերաբերյալ: • Ունի անրաժեշտ գիտելիքներ ընտանիքի խորհրդատվություն բնագավառում կիրառվող տեխնիկաների և հուզակամային գործընթացների վերաբերյալ: • *Կարողունակություն* ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում, • կիրառել ընտանիքի հոգեբանության հետազոտության մեթոդները, • որոշ գիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:

	•
Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1 Ընտանիքի խորհրդատվություն. առարկան , խնդիրները : Թեմա2 Խորհրդատվության առարկան , խնդիրները, ձևերը: Ծնող – երեխա հարաբերությունների մեկնաբանումը խորհրդատվական պրակտիկայի ընթացքում Թեմա 3 Նախնական հոգեախտորոշում : Այցելուի և խորհրդատուի դրդապատճառները և դրանց ազդեցությունը հոգեթերապևտիկ գործընթացի վրա :
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Ստուգարքն : Յարցումը ըստ հանձնարարված հարցաշարի:
Գրականություն	Պարտադիր- Ս.Ա.Սեդրակյան ,Ընտանիքի հոգեբանություն ,Երևան, 2010 թ ., Ա.Նալչաջյան «Ընտանիքի հոգեբանություն », Երևան 1997 Ա.Ի.Կրավչենկո ,Սոցիոլոգիա , Երևան 2002 թ . Հ. Ա. Ամիրյան , Կոնսուլտատիվ հոգեբանության և հոգեթերապիայի հիմունքներ , Երևան 2002 թ . , О.А. Карабанова, Психология семейных отнашений и основы семейного консультирования, Москва, 2006г. Լրացուցիչ- Ամիրյան Ս . Խոհեր ընտանիքի միջանձնային փոխհարաբերությունների մասին , 2002թ. Աղիբեկյան Ա. Հայ ընտանիքի բջջայնացման հեռանկարները , Հայ ընտանիքի ներկան և ապագան , Թեզիսներ գիտաժողովի զեկուցումների , Երևան ,1994 :